

Program for næringsutvikling i Andøy 2024-2027

Andøy 8060

Program for næringsutvikling
og tilvekst i Andøy

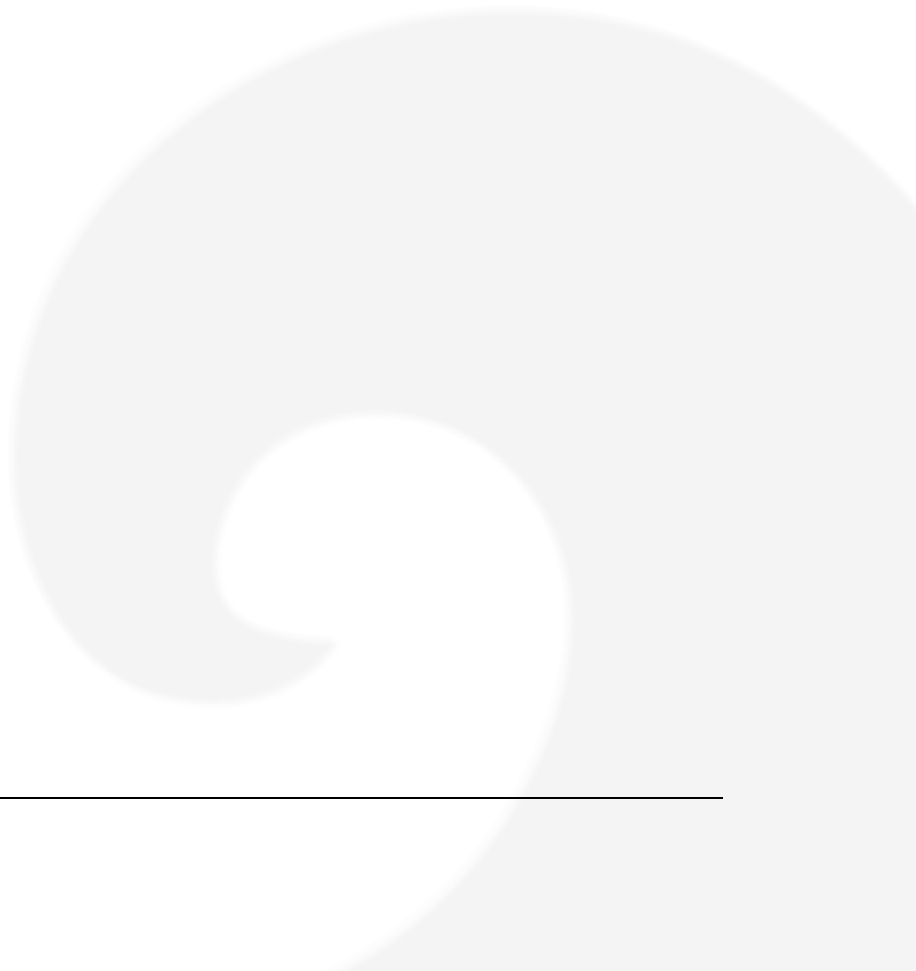
- tar opp arven etter Samskap

Andøy
kommune

Program for næringsutvikling i Andøy 2024-2027

Innhold

1	Innledning	1
1.1	Det transformative potensialet	1
1.2	Tilvekst handler om folk	2
1.3	Tilvekst handler om helhetlig samfunnsutvikling.....	2
1.4	Tilvekst handler om å tilrettelegge for næringslivet.....	3
1.5	Et kort tilbakeblikk.....	3
1.6	Økonomiske begrensninger	5
1.7	Forholdet til annet planverk	6
1.8	Regional perspektiv	7
2	Visjon, mål og strategi.....	9
2.1	Visjon for Andøy 8060	9
2.2	Mål.....	9
2.3	Strategi	12
3	Innsatsområder for Andøy 8060	15
3.1	Førstelinjetjeneste	15
3.2	Kultur for næringsvennlighet	16
3.3	Identitetsutvikling	17
3.4	Kompetanse	17
3.5	Bolig.....	17
3.6	Areal.....	17
4	Gjennomføring.....	19
4.1	Gjennomføringsmodell.....	19
4.2	Samskaping mellom kommunen og sivilsamfunnet.....	20
4.3	Organisering	20
4.4	Ressursinnsats og finansiering.....	21

1 Innledning

Det forventes at Kommunens samfunnsplan kommer til å peke på tilvekst som et sentralt utviklingsområde i de kommende årene. Vi har derfor valgt å kalle denne planen for Andøy 8060.

Tallet 8060 har en viktig symbolsk betydning. Det er det høyeste folketallet Andøy har hatt. I fra 1964 til 1971 opplevde Andøy en jevn befolkningsvekst. Fra denne toppen har folketallet sunket helt frem til i dag.

I dette dokumentet beskriver vi hvordan programmet Andøy 8060 skal bidra til tilvekst og næringsutvikling i Andøy kommune. Vi presenter temaområdene, arbeidsmetodikk og strategi for å nå målsetningen – tilvekst.

1.1 Det transformative potensialet

Andøy kommune står overfor en spennende tid med store prosjekter som Andøya Spaceport, etablering av Andfjord Salmon sine landbaserte oppdrettsanlegg, og opplevelsessenteret The Whale. Hver for seg har disse prosjektene et transformativt potensial for kommunen.

En transformasjon handler om noe mer enn å skape arbeidsplasser. For en liten kommune som Andøy har et transformativt prosjekt nok kraft i seg til å redusere gjennomsnittsalderen og øke utdanningsnivået blant innbyggerne i kommunen, og til å skape store positive ringvirkninger for det allerede etablerte næringslivet. Et transformativt prosjekt igangsetter en positiv spiral av aktiviteter, altså en selvforsterkende utvikling av tilbudet til lokalbefolkningen.

FOTO: ANDØY KOMMUNE

I tillegg til de transformative prosjektene vet vi at Forsvaret skal etablere sin nye base for langtreckende droner, og en felles øvings- og utviklingsavdeling, på Andøya Flystasjon. Vi vet at milliardprosjektet «nye Andenes fiskerihavn» har fått høy prioritet i nasjonal transportplan.

Av allerede etablerte virksomheter må vi nevne den veletablerte anleggs- og gruveentreprenøren LNS, en virksomhet med tre milliarder i omsetning og aktivitet over hele verden, og nykommeren Myreze, et digitalt seriegründerselskapet, som når ut til 1,2 milliarder mennesker, og som leverer tjenester som er i stand til å digitalt forsterke de aller fleste forretningsmodeller.

Det er altså ikke uten grunn at Andøy er omtalt som «high-tech eventyrøya»

1.2 Tilvekst handler om folk

I sum ser vi et potensial for en dobling av dagens innbyggertall, slik at vi passerer det gamle toppunktet på 8060 innbyggere. Arbeidsplassene er altså i ferd med å skapes, og det i stadig høyere tempo. Det er ikke der utfordringen ligger. Den viktigste utfordringen er å beholde eksisterende innbyggere samtidig som vi tiltrekker og holder på nye innbyggere som kommer til kommunen. Sagt motsatt er mangel på mennesker den største flaskehalsen for å lykkes med vekst. Mulighetene i Andøy kommune er store. En realisering av Andøya Spaceport, The Whale, Andfjord Salmon og ny-etableringer i regi av Forsvaret vil alene skape 750 nye arbeidsplasser. Disse arbeidsplassene gir grunnlag for ringvirkninger. De bedriftene som leverer varer og tjenester til andre deler av næringslivet vil vokse, det samme vil bedrifter som leverer tjenester til private. Det offentlige tjenestetilbudet vil også vokse i omfang. Til sammen mellom 500 og 600 arbeidsplasser. I neste omgang kommer bedriftsetableringer i de økosystemene som skapes rundt romhavnen, lakseoppdrett og reiselivsnæringen.

1.3 Tilvekst handler om helhetlig samfunnsutvikling

For at vi skal nå våre ambisjoner må vi altså lykkes med å fylle de skapte arbeidsplassene med folk.

Det krever blant annet at vi er i stand til å tilby våre innbyggere gode kommunale tjenester, det krever at vi forvalter våre naturressurser på en god måte, det krever at vi gjør tilpasninger for å møte klimaendringer, og det krever at samfunnet fortsetter å oppleves som et trygt og sosialt sted å bo.

Den tilvekst vi står innfor behøver attrahere mennesker utenfor Norden, noen som kommer gjøre Andøy til et mer internasjonalt samfunn.

Temaet for denne planen er et annet suksesskriterium, nemlig hvordan vi jobber langsiktig og strategisk for å understøtte og stimulere det lokale næringslivet.

1.4 Tilvekst handler om å tilrettelegge for næringslivet

Andøy kommune har gjennom seks år med omstillingsarbeid hatt stort fokus på å tilrettelegge for bedriftsetableringer og styrking av næringslivet i kommunen. Det har hatt sin effekt, og vi ser et stort tilfang av arbeidsplasser hos bedrifter innenfor flere sektorer, og spesielt en styrking av de små bedriftene.

Fremover ser vi et stort behov for å stimulere det eksisterende næringslivet gjennom å tilby tjenester som eksempelvis nettverksbygging, kompetanseheving, merkevarebygging og kulturbygging.

For å lykkes med den potensielle tilveksten som ligger i Andøy, har kommunen identifisert seks viktige innsatsområder for næringsutvikling:

• Førstelinje	• Kompetanse
• Kultur for næringsvennlighet	• Bolig
• Identitetsutvikling	• Areal

Arbeidet med innsatsområdene skal ikke bare sørge for at vi lykkes med de store vekstimpulsene, det skal også bidra til å ivareta og styrke det eksisterende næringslivet vi allerede har. Vi erstatter ikke næringsutvikling med samfunnsutvikling, det er to sider av samme sak.

1.5 Et kort tilbakeblikk

Andøy kommune har gjort betydelig innsats for næringsutvikling siden 2016, spesielt etter at Stortinget besluttet å legge ned Andøya flystasjon. [Dette førte til en betydelig omstilling for kommunen, som fikk omstillingsstatus i 2017.](#) Dermed ble omstillingsprogrammet Samskap ble etablert.

Gjennom systematisk oppsøkende virksomhet har programmet identifisert muligheter i ulike næringer, og fungert som en brobygger mellom kommuneadministrasjonen og næringslivet.

SAMSKAP

Sammen skaper vi framtid i Andøy

Programmet har vært avgjørende for å gjøre næringslivet i Andøy mer fremoverlent og innovativt. Gjennom nettverksprosjekter og arrangementer i regi av næringslivet, har Samskap koblet bedrifter med komplementær kompetanse. Dette er dokumentert i rapporten fra forstudien våren 2022, som beskriver hvordan Samskap aktivt har bidratt til å skape nye relasjoner og synergier mellom ulike aktører i næringslivet.

I tillegg understreker rapporten at Samskap har vært en katalysator for flere viktige initiativer. Disse prosjektene, som rapporten fremhever som potensielt samfunnsendrende, har dratt nytte av den kompetansen og de metodene som ble utviklet gjennom Samskap som et omstillingsprogram.

Oppsummert har omstillingsprogrammet Samskap vært en drivkraft for å fremme økonomisk vekst, innovasjon og samarbeid i Andøy. Det har lagt grunnlaget for en bærekraftig utvikling som vil fortsette å påvirke kommunen positivt i årene som kommer.

Da omstillingsperioden ble avsluttet høsten 2023, startet et arbeid for å sikre at den opparbeidede kompetansen, arbeidsmetodene og erfaringene fra omstillingsperioden ble ivaretatt. Forstudien utført våren 2022 resulterte i en rapport for videreføring av næringsarbeidet som presenterte tre modeller for

organisering av fremtidig næringsarbeid i Andøy kommune. Et viktig delmål var å peke på hvordan Andøysamfunnet skal kunne få flest mulig synergier ut av de store transformative prosjektene som er under realisering.

I rapporten fra forstudien, vedtok kommunestyret i sak 024/2023 at det skulle igangsettes et forprosjekt for å jobbe videre med organiseringen av næringslivsarbeidet. Det ble vedtatt at man skulle gå for en modell som het «Kommunen som utviklingsmotor, i samarbeid med næringslivet.»

I denne modellen forankres utviklingsarbeidet i kommunen gjennom å bygge opp et sterkt utviklingsmiljø innenfor kommuneorganisasjonen, med formål om å være en leverandør både eksternt og internt. Samtidig etableres møteplasser, samarbeidsarenaer og fellesprosjekter der kommunen og sivilsamfunnet jobber sammen om utviklingen.

Modellen forutsetter at kommunen tar en aktiv rolle i å fremme næringsutvikling, i tett samarbeid med andre aktører. Målet er å skape en varig kultur rundt næringsutvikling.

Det ble også utarbeidet en tjenestekatalog og et kunnskapsgrunnlag for næringsutvikling. Tjenestekatalogen beskriver hvilke tjenester ulike aktører skal levere, i tråd med den valgte modellen. Andøy næringsforening, Andøy reiseliv og Egga utvikling er her sentrale aktører.

Kunnskapsgrunnlaget foreslo fire satsningsområder (næringsaktiv kommune, destinasjons- og opplevelsesutvikling, kompetanse og rekruttering, utvikling- og innovasjonskultur) og tre gjennomgripende tema (bærekraft, samskaping, kommunikasjon)

1.6 Økonomiske begrensninger

Andøy kommune havnet på ROBEK-listen sommeren 2024, som følge av et merforbruk på 13,8 millioner kroner i 2023. Andøy kommunes inntreden på ROBEK-listen krever effektivisering og strømlinjeforming av kommunens tjenesteproduksjon.

Andøy kommune er nå underlagt statlig økonomisk kontroll over kommunens årsbudsjett, låneopptak og langsiktige leieavtaler. Kommunen må også lage en tiltaksplan for å bringe økonomien tilbake i balanse.

Det er derfor naturlig at vi i det videre arbeidet med næringsutvikling, også ser på hvordan vi kan effektivisere og strømlinjeforme prosessene for

næringsutvikling, og hvordan vi kan oppnå få mer ut av våre knappe ressurser gjennom økt samarbeid med andre aktører.

1.7 Forholdet til annet planverk

Programmets avgrensninger må sees i lys av tidligere og pågående initiativ som Innsats for Andøy II og planen for Andøyfondet. Disse initiativene har vært sentrale i å forme rammeverket for hvordan Andøy 8060 utvikles og gjennomføres.

Andøy 8060 skal være med på å svare ut mandatet som ligger i Innsats for Andøy II.

I beskrivelsen til tiltakspakken står det følgende: «Innsats for Andøy II» tar et 360 graders perspektiv på *menneskene* som bor i kommunen i dag, og i fremtiden. Dette skjer gjennom å etablere en tverrfaglig funksjon som får et bredt mandat til å utvikle tiltak og tjenester som

- 1) Senker terskelen for å flytte til Andøy
- 2) Øker terskelen for å flytte fra Andøy

Som del av det å øke terskelen for å flytte fra Andøy, får funksjonen et helhetsansvar for å utvikle sosial bærekraft, bolyst og blilyst. Funksjonen får også i ansvar å utvikle ansatte i Andøy kommune.

Det er derfor naturlig at programmet lengde varer ut tiltakspakkens vedtatte periode ut 2027.

Andøy 8060 har som formål å bygge videre på det arbeidet som har vært gjort i Samskap. Ved å se på innsatsområder for Andøy 8060, så ser vi hvordan de bygger videre på innsatsområdene fra omstillingsplanen. Samtidig viser den hvordan enkelte tiltak kan legges inn under hvert innsatsområde for å hjelpe til å nå målet til Andøy 8060.

I høringsprosessen er det kommet inn innspill som hører hjemme i annet planverk enn den strategiske næringsplanen, innspillene ivaretas ved at de inkluderes videre i utarbeidelse av planene der de hører hjemme, eksempelvis sentrumsplan for Andenes, Kommunedelens arealdel og parkeringsstrategi.

FIGUR 1 INNSATSSOMRÅDER SAMSKAP OG ANDØY 8060

1.8 Regional perspektiv

Andøy har et solid grunnlag for å bli et regionalt kraftsenter for næringsutvikling, med sine store prosjekter og etablerte virksomheter. For å realisere dette potensialet, er det avgjørende at Andøy kommune fortsetter å legge til rette for næringsutvikling, samtidig som vi jobber aktivt med å styrke det regionale samarbeidet.

Andøy kommune ser et stort potensial i å styrke samarbeidet regionalt i Vesterålen og mot aktører i fylket. Andøy 8060-programmet erkjenner at utfordringene og mulighetene kommunen står ovenfor, ikke er isolert til kommunegrensene. For å lykkes med de ambisiøse målene knyttet til befolkningsvekst og etablering av nye arbeidsplasser, er et sterkt regionalt samarbeid avgjørende. Dette samarbeidet kan omfatte flere områder:

- **Kompetanse:** Samarbeid med regionale utdanningsinstitusjoner og andre kommuner for å sikre at innbyggere har den kompetansen som næringslivet etterspør.
- **Markedsføring:** Felles markedsføring av regionen som en attraktiv plass å bo og investere i, kan skape synergier og øke synligheten for alle involverte parter.
- **Infrastruktur:** Samarbeid om transportløsninger og annen infrastruktur som kan knytte Andøy tettere til resten av regionen, noe som kan øke attraktiviteten for både innbyggere og næringsliv.

- **Næringsutvikling:** Samarbeid om næringsutvikling og etablering av nye virksomheter. Dette kan være gjennom å dele erfaringer, ressurser og kompetanse, og gjennom felles prosjekter som styrker det regionale næringslivet.
- **Reiseliv:** Koordinering av reiselivs- og besøksnæringen i regionen.

Det er viktig å utvikle konkrete samarbeidsmodeller og felles prosjekter som kan skape positive ringvirkninger for hele regionen.

I et større regionalt perspektiv, vil det være strategisk viktig å koordinere og samarbeidet godt med fylkeskommunen for å få den fylkeskommunale tyngden med oss inn i det videre arbeidet for å utvikle samfunnet. Her er Andøya Strategic Framework et viktig rammeverk.

Det vil også være viktig å bygge på den kompetansen og erfaringen som ligger i innovasjonsmiljøene som Kunnskapsparken Bodø, Egga utvikling og Kupa utgjør, samtidig må vi jobbe for å koble næringslivet opp mot forsknings og universitetssektoren i både Bodø, Harstad, Narvik og Tromsø.

FOTO: TUVA G.

2 Visjon, mål og strategi

2.1 Visjon for Andøy 8060

Andøy kommunes visjon «*Sammen skaper vi framtid i Andøy*» er ambisiøs og uttrykker tiltro til at Andøys innbyggere vil virkeliggjøre visjonen gjennom videre samhandling om utvikling av kommunen. Visjonen er en invitasjon til alle innbyggere og tar som utgangspunkt i at utviklingen av kommunen vil bli bedre desto flere innbyggere som deltar i samfunnsutviklingen. Visjonen er vedtatt av kommunestyret.

For å oppnå Andøy 8060 sin målsetning er vi avhengige av å samarbeide og samskape. Det er derfor naturlig at Andøy 8060, på lik linje med omstillingsprogrammet Samskap, tar i bruk denne visjonen i det fremtidige arbeidet.

FOTO: MARKUS SKÅRNES

2.2 Mål

Det seksårige omstillingsprogrammet Samskap hadde som målsetning om å bidra til etablering av 350 arbeidsplasser. Med den tilveksten vi ser kommer på kort og mellomlang sikt, kan vi trygt hevde at målet med Samskap er oppnådd.

Som allerede nevnt er det ikke mangelen på arbeidsplasser som er utfordringen fremover, men mangel på folk til å fylle de etablerte arbeidsplassene.

Derfor er det både naturlig og nødvendig å flytte fokus fra arbeidsplasser til samfunnsutvikling og det økosystemet der disse nye arbeidsplassene er i ferd med å bli etablert.

Vi har også nevnt at det forventes at Kommunens samfunnsplan vil peke ha tilvekst som et viktig mål.

I denne planen for næringsutvikling etablerer vi derfor 8060 innbyggere som et effektmål, og gir planen navne «Andøy 8060». For å nå dette målet kreves det stor grad av samarbeid og samskaping rundt de utfordringer som vi står i som kommune.

2.3 Bærekraftig næringsutvikling i Andøy - Vår tilnærming til FNs bærekraftsmål

Andøy kommune erkjenner at en bærekraftig utvikling er avgjørende for langsiktig vekst og trivsel i kommunen. Vi støtter FNs bærekraftsmål og ønsker å integrere disse i vår strategiske næringsplan, med tanke på sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft. Gjennom en helhetlig tilnærming ønsker vi å sikre at næringslivet utvikler seg på en måte som styrker lokalsamfunnet, ivaretar økonomisk levedyktighet og beskytter naturen for fremtidige generasjoner.

2.3.1 Sosial bærekraft - Inkluderende vekst og livskvalitet

Et bærekraftig samfunn er avhengig av gode levekår, rettferdige arbeidsforhold og sterke lokalsamfunn. Andøy kommune vil:

Skape attraktive arbeidsplasser: Legge til rette for trygge, inkluderende og godt betalte jobber som gir stabile inntektsmuligheter for innbyggerne. (Bærekraftsmål 8 - Anstendig arbeid og økonomisk vekst)

Fokus på kompetanseheving: Styrke utdannings- og opplæringstilbudet for å sikre at innbyggerne har ferdighetene som næringslivet trenger, og gjøre etter- og videreutdanning tilgjengelig for flere. (Bærekraftsmål 4 - God utdanning)

Tilrettelegge for bolyst og trivsel: Arbeide for tilgjengelige boliger, gode offentlige tjenester og fritidsaktiviteter for å gjøre Andøy til et attraktivt sted å bo og bli. (Bærekraftsmål 11 - Bærekraftige byer og lokalsamfunn)

Fremme likestilling og mangfold: Sikre at næringsutviklingen gir like muligheter for alle, uavhengig av kjønn, alder, bakgrunn eller funksjonsevne. (Bærekraftsmål 5 - Likestilling mellom kjønnene).

2.3.2 Økonomisk bærekraft – Verdiskaping og robust næringsliv

Andøy kommune ønsker å utvikle en robust og fremtidsrettet økonomi som gir stabile inntektskilder og reduserer sårbarhet i næringslivet. Dette innebærer:

Støtte innovasjon og entreprenørskap: Legge til rette for etablering av nye virksomheter og vekst i eksisterende bedrifter gjennom tilgang til nettverk, finansiering og utviklingsprogrammer. (Bærekraftsmål 9 – Innovasjon og infrastruktur)

Diversifisering av næringslivet: Sikre at kommunen ikke er avhengig av noen få næringer, men utvikler flere økonomiske pilarer innen teknologi, romfart, reiseliv, fiskeri, havbruk og industri. (Bærekraftsmål 8 – Anstendig arbeid og økonomisk vekst)

Sirkulær økonomi: Oppmuntre bedrifter til å redusere avfall, resirkulere ressurser og utvikle forretningsmodeller som bygger på gjenbruk og energieffektivitet. (Bærekraftsmål 12 – Ansvarlig forbruk og produksjon)

Styrke samarbeid og regional utvikling: Arbeide for et tettere samarbeid mellom næringslivet, offentlige aktører og akademia for å sikre kunnskapsdeling og bærekraftig verdiskaping. (Bærekraftsmål 17 – Samarbeid for å nå målene)

2.3.3 Miljømessig bærekraft – Naturvern og grønn vekst

Andøys natur er en av kommunens største ressurser. For å sikre bærekraftig utvikling må vi ta hensyn til miljøet og arbeide for en grønnere næringsutvikling. Andøy kommune vil:

Beskytte natur og biologisk mangfold: Sikre at næringsvirksomhet ikke skader unike naturområder, og bevare det rike dyrelivet, inkludert sjøfugl og hvalbestandene. (Bærekraftsmål 15 – Liv på land, Bærekraftsmål 14 – Liv under vann)

Bærekraftig reiseliv: Sikre at veksten i reiselivsnæringen ikke fører til overbelastning av naturen og lokalsamfunnet, men skjer i en ansvarlig og kontrollert form. (Bærekraftsmål 12 – Ansvarlig forbruk og produksjon)

Ved å integrere bærekraft i næringsutviklingen, sikrer vi at Andøy ikke bare vokser økonomisk, men også blir en sterk, levende og fremtidsrettet kommune for kommende generasjoner.

2.4 Strategi

Planen for Andøyfondet, sluttrapporten i fra omstillingsprogrammet, og Masterplanen Andøya Strategic Framework legger alle til grunn at strategien for vekst er fundamentert i å utnytte Andøy sine faktiske konkurransefortrinn.

Omstillingsplanen for Samskap hadde følgende tiltaksområder.

FIGUR 2 TILTAksområder

I retrospekt hadde Samskap et stort fokus på de fire innsatsområdene til venstre. Det ble lagt mye ressurser i utviklingsprosjekter som for å øke robustheten og den økonomiske bærekraften blant bedriftene i Andøy.

Programmet Andøy 8060 skal fortsatt jobbe for å tilrettelegge for det brede næringslivet i Andøy. Det innebærer at vi skal legge til rette for de store etableringene samtidig som vi ivaretar de næringer som er viktig for å skape et mangfoldig næringsliv. Altså skal vi tilrettelegge for fiskeri, landbruk, handelsnæringen, skogbruk, tjenestenæringen, oppdrett, reiseliv, romvirksomhet og forsvar. Sammen utgjør dette økosystemet vi er avhengig av for å få et robust næringsliv. Vi skal oppnå en helhetlig tilnærming ved å rette innsatsen mot de tre siste innsatsområdene i fra Samskap: attraktivt bosted, attraktiv næringskommune og utviklings- og innovasjonskultur.

Denne tilnærmingen harmonerer med den valgte modellen for videreføring av næringsarbeidet i Andøy (KS-04/2023); «Kommunen som utviklingsmotor, i samarbeid med næringslivet.». I sluttrapporten etter forstudien knyttet til videreføring av utviklingsarbeidet etter Samskap, beskrives modellen som følger:

{Modellen.. } legger vekt på å bygge opp et sterkt utviklingsmiljø i kommuneorganisasjonen, med en forventning om at man skal være leverandør eksternt og internt. {Tilnærmingen} har videre fokus på at man skal dra nytte av de erfaringene og systemene som er bygd opp gjennom årene med omstilling, og la det være en drivkraft for å drive utviklingsarbeid i kommuneorganisasjonen. {Modellen} legger også opp til at man etablerer gode møteplasser og får med seg næringslivet på utviklingsarbeidet.

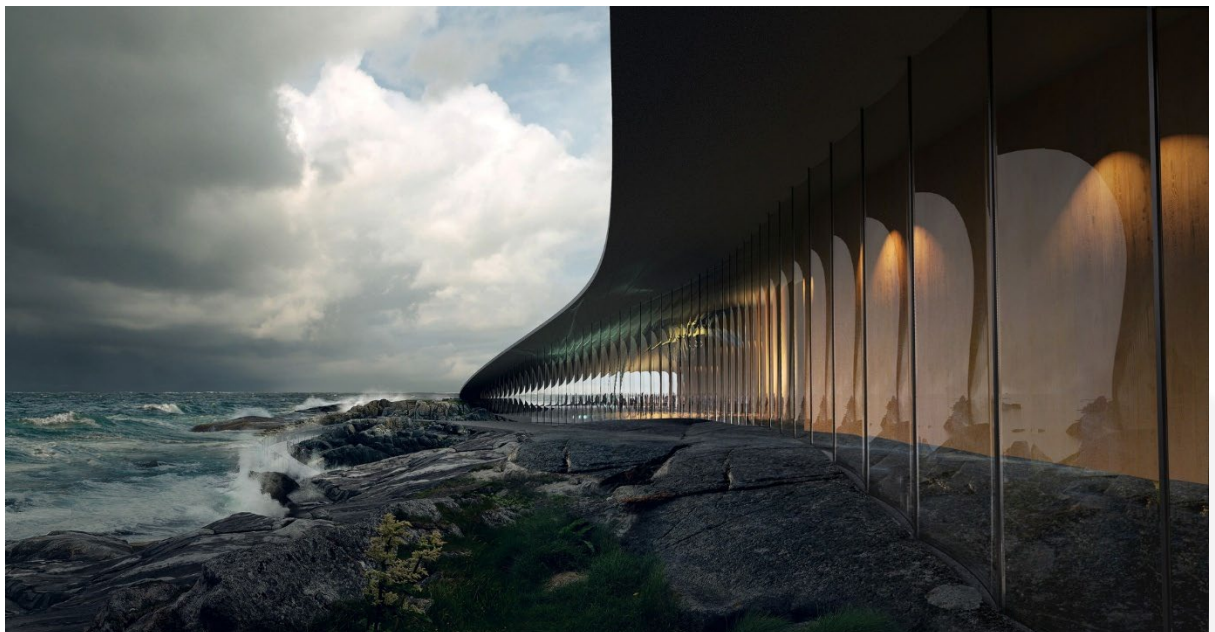
Et viktig poeng med denne {tilnærmingen} er at kommunen gjennom dette bygger opp utviklingskompetanse i egen organisasjon, samtidig som man styrker samarbeidsarenaene mellom kommunen og sivilsamfunnet. Vi har nevnt potensialet som ligger i næringsstyret. Det er også muligheter i å styrke næringsforeningen og å koble seg tettere på næringshageprogrammet til SIVA

Som del av rapporten ble det utarbeidet en tjenestekatalog som beskriver hva slags tjenester næringslivet har behov for i regi av kommunen og andre samarbeidsaktører:

1. **Førstelinetjeneste:** Dette er det første kontaktpunktet for potensielle eller eksisterende næringslivsaktører i kommunen. Aktivitetene inkluderer velkomst og veiledning, etablererkurs og kompetanseprogrammer.
2. **Møteplasser:** Arrangering av nettverksbygging og kompetansebygging gjennom frokostmøter, lunsjmøter, og andre relevante arrangementer. Dette inkluderer både næringsnøytrale og fagspesifikke samlinger.
3. **Oppfølging og bistand til etablerte bedrifter:** Bistand til bedrifter med vekst- eller utviklingsambisjoner, inkludert forretningsutvikling, finansiering, søknader og tillatelser. Kommunen vil i liten grad engasjere seg direkte, men delegere til andre aktører.
4. **Proaktiv næringsoppfølging:** Kommunen tar en proaktiv rolle ved å oppsøke næringslivet, delta på arrangementer, og koble bedrifter med komplementær kompetanse. Dette inkluderer også å være en positiv relasjonsbygger.
5. **Næringsstyrets portefølje:** Forvaltning av midler på totalt 30 millioner kroner, fordelt på ulike støtteordninger som stønadslån til landbruket og lån for fiskefartøy. Retningslinjene for disse ordningene må oppdateres.

6. **Besøksforvaltning:** Koordinering av reiselivs- og besøksnæringen i kommunen. Dette inkluderer ansettelse av en prosjektleder for besøksforvaltning og reisemålsutvikling.
7. **Kommunikasjon:** Forbedring av kommunens kommunikasjon, inkludert rydding i kommunikasjonskanaler og opprettelse av et kommunikasjonsmandat knyttet til næringsutvikling.
8. **Prosjekt og prosjektkoordinering:** Koordinering av prosjekter som befinner seg i skjæringspunktet mellom bostedsattraktivitet, næringsattraktivitet og næringsutvikling. Dette inkluderer identifisering av relevante finansieringsordninger og etablering av et prosjektporteføljestyringssystem

The Whale_Dorte Mandrup AS

3 Innsatsområder for Andøy 8060

Kunnskapsgrunnlaget som frem til de seks identifiserte innsatsområder er beskrevet i dette kapittelet, finner vi i rapporter i fra blant annet omstillingsprogrammet Samskap, herunder prosjektet «Velkommen Heim», innsiktsarbeidet i fra arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel, og andre politiske arbeidsmøter.

Førstelinjetjenesten for næringslivet har bakover i tid hatt vært ansett som en viktig tjeneste, og får derfor litt ekstra med plass.

3.1 Førstelinjetjeneste

Førstelinjetjenesten skal bidra til å støtte, veilede og legge til rette for eksisterende bedrifter og nye etableringer. Førstelinjetjenesten er ment å være det første kontaktpunktet næringsdrivende har med kommunen og andre aktører som jobber med næringsutvikling.

Et viktig delmål med tjenesten er å støtte gründere og entreprenører gjennom å forenkle tilgangen til virkemiddelapparatet innenfor næringsutvikling. Virkemiddelaktørene er mange, og kan oppleves som vanskelig å navigere i.

FOTO: GEIR BJØRN NILSEN

Den kommunale førstelinjen skal gi enkel tilgang til andrelinjen, som består av ansatte fordelt på fagområder innen landbruk, reiseliv, fiskeri, byggesak, skjenkebevilgninger og generell forretningsutvikling.

Vi har også en andrelinje utenfor den kommunale organisasjonen som representeres av det regionale og nasjonale virkemiddelapparatet, eksempelvis Siva sitt næringshageprogram, Andøy næringsforening og Andøy reiseliv. I tillegg kan nevnes kunnskapsparken Bodø sitt nasjonale

inkubatorprogram og Newspace North, som Andøy kommunes verktøy for utvikling av romindustri lokalt.

FOTO: YNGVE LARSEN

Førstelinjetjenesten har som oppdrag å tilby:

- **Gründerveiledning:** Råd om etablering av nye virksomheter, forretningsplaner og valg av selskapsform.
- **Informasjon om tilskuddsordninger:** Veiledning i søknader til offentlige støtteprogrammer som Innovasjon Norge, SkatteFUNN og andre ordninger.
- **Rådgivning:** Hjelp med spørsmål om byggesaker, næringsarealer, konsesjoner og andre kommunale krav.
- **Nettverksbygging:** Tilrettelegging for møteplasser og nettverk mellom bedrifter og regionale aktører.

3.2 Kultur for næringsvennlighet

Kultur for næringslivsvennlighet handler om hvordan ansatte i kommunen forholder seg til næringslivet. For næringslivet er det viktig med forutsigbarhet, likebehandling og lav terskel for dialog med kommunen.

Vårt valgte virkemiddel for å skape næringsvennlighet i denne planen er en «No Wrong Door» policy. Det innebærer at det ikke skal bety noe hvem i kommunen en bedrift tar kontakt med for å få bistand, og at bedriften skal få hjelp til å finne riktig ansatt å snakke med.

Dette innsatsområdet henger tett sammen med førstelinjetjenesten.

3.3 Identitetsutvikling

Dette innsatsområdet handler om å etablere, tydeliggjøre og utvikle en tydelig identitet for Andøy kommune, med mål om å bygge stolthet og tilhørighet blant innbyggere. En gjenkjennbar identitet er også viktig for å tiltrekke seg innbyggere og næringslivsetableringer.

3.4 Kompetanse

Innsatsområdet adresserer de (fremtidige) kompetansebehovene virksomheter i kommunen har. Samarbeid om kompetansekartlegging, rekruttering og markedsføring. Målet er å bygge opp kompetansearbeidsplasser og sikre at kommunen utvikler seg i tråd med de store transformative prosjektene.

3.5 Bolig

Innsatsområdet adresserer mangelen på boliger, mangel på utvalg av boliger (boligtypologi), så vel som den mangelen på overnattingsplasser som vil oppstå med tilvekst. Målet er å sikre tilstrekkelig og passende boligtilbud for dagens og fremtidens innbyggere.

3.6 Areal

For å få til en god utvikling er og tilrettelegging av ny industri og nye bedrifter, er vi avhengig av å ha et oppdatert planverk som tilrettelegger for bo- og næringsareal i tråd med utviklingen som skjer i kommunen.

Arealbruken bestemmes gjennom overordnede planer og detaljplaner hvor kommunestyret er myndighet. I Andøy har vi mange og oppdaterte detalj- og områdeplaner, og arealdelen til kommuneplanen er under utarbeidelse.

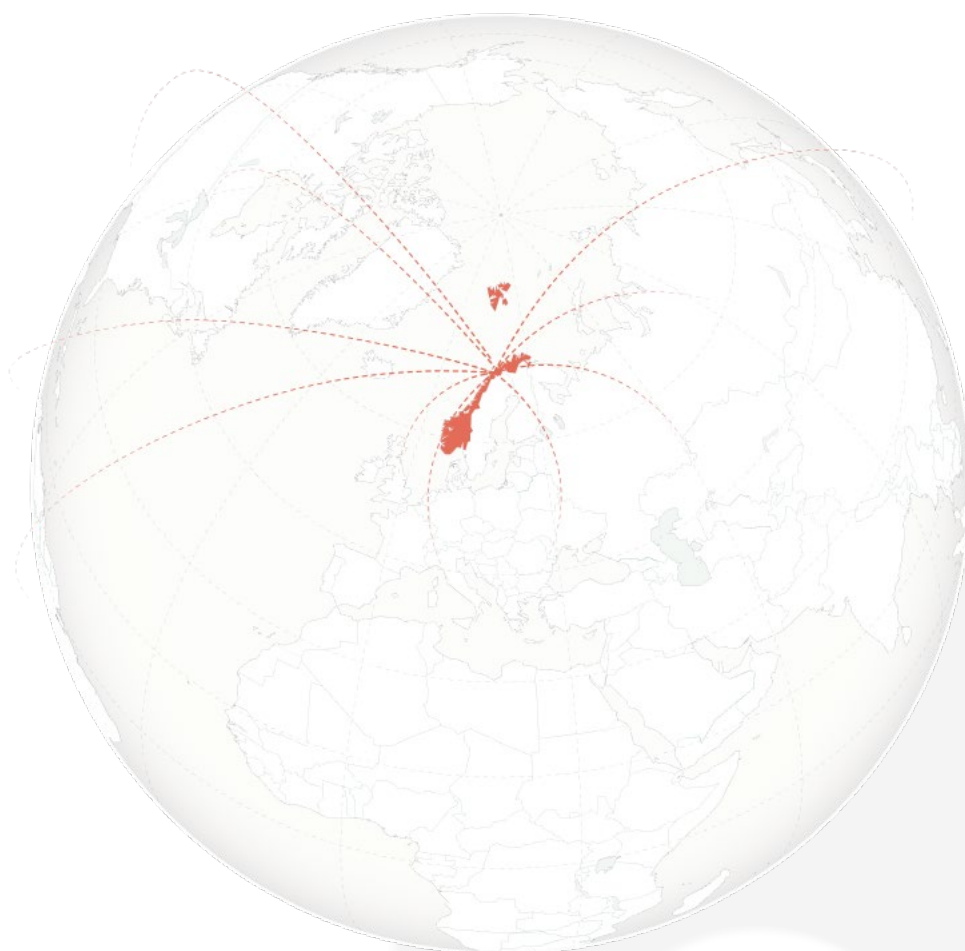
Kommunen har i dag god plankapasitet og behandler detaljplaner innenfor de tidsfrister som lovverket har satt.

De store samfunnsmessige grepene for arealbruk for å nå 8060, er beskrevet i Andøya Strategic Framework. Her pekes Risøyhamn og Andenes på, som henholdsvis motorene for sør-Andøy og nord-Andøy. Tilgangen på allerede regulerte arealer for næring og bolig, etablert infrastruktur, offentlig tjenestetilbud og gode muligheter for transformasjon og fortetting, gjør at det strategiske valget ligger i å legge til rette for at hoveddelen av både nærings- og boligutvikling i kommunen, skal kunne skje på Andenes og i Risøyhamn.

Målet er å bygge to mer kompakte samfunn, med variasjon av boligtypologier, og mennesker, hvor offentlige investeringer kan utnyttes samlet og mer effektivt.

Alle bygdene i Andøy bærer sin egen identitet, og bygdene i Andøy skal gis mulighet til selvutvikling gjennom å legge til rette for fortetting i eksisterende boligstrukturer. Samtidig er Bleik kommunens mest populære bo-område og har gjennom egenutvikling av stedets identitet lyktes godt med å skape både bo- og blilyst.

4 Gjennomføring

4.1 Gjennomføringsmodell

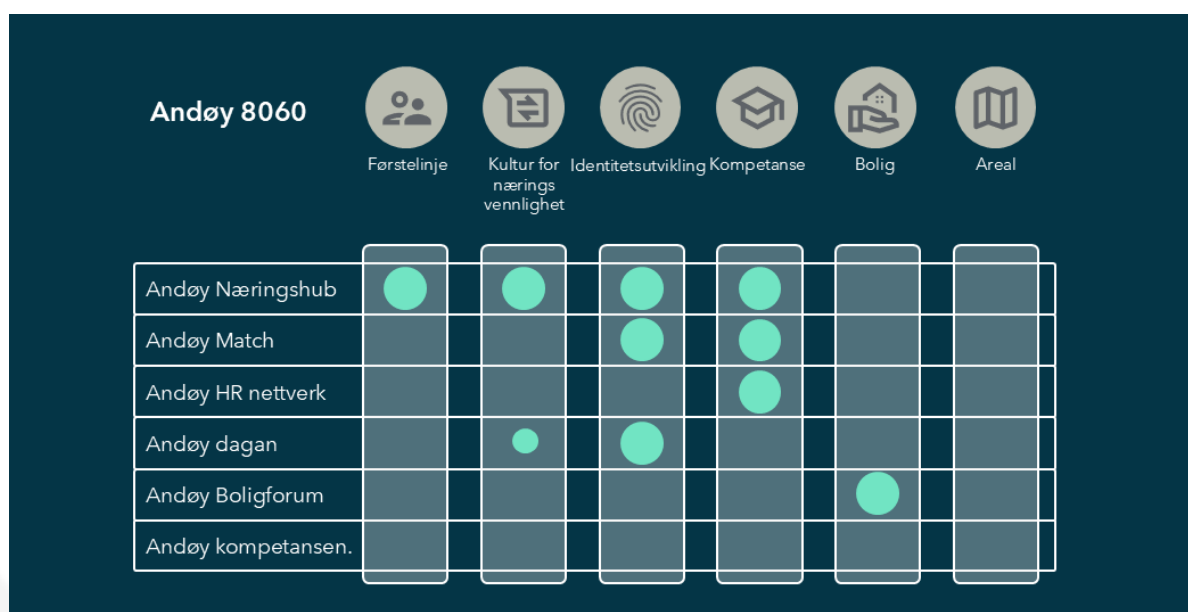
Et av suksesskriteriene til Andøy 8060 er programmets gjennomføringsmodell.

Vi har valgt en tilnærming inspirert av prinsippene i fra tjenstedesign og målbasert innovasjon¹. Det innebærer at vi har lav terskel for å ta tak i ideer og initiativ, og bruker prototyping som et virkemiddel for å teste ut ideene på en billig og rask måte. Ideer som overlever prototypingsfasen lever videre. Deretter bygger vi nye versjoner av løsningen i iterasjoner, til vi har et ferdig produkt eller en tjeneste. Tilnærmingen bygger læring inn i prosessen.

Denne gjennomføringsmodellen gir Andøy 8060 fleksibilitet til raskt å starte initiativer som bidrar til å nå programmets mål og ønskede effekt.

Det faktiske arbeidet mot de ulike innsatsområder kommer til å gjennomføres i ulike initiativ og prosjekt. Programmet kommer til å ha en løpende oppfølging av porteføljen for å kontinuerlig vurdere tiltakenes effekt opp mot programmets mål.

Se eksempel på porteføljeoversikt under.

¹ [Systemic Design Framework - Beyond Net Zero by Design Council - Issuu](#)

FIGUR 3 EKSEMPEL PÅ PORTEFØLJEOVERSIKT

4.2 Samskaping mellom kommunen og sivilsamfunnet.

En viktig faktor for at vi skal lykkes med gjennomføringen av innsatsområdene er at vi ser på dette arbeidet som en dugnad. At flere aktører er med på å bidra med tiltak og prosjekter inn i de innsatsområdene som er relevant er en suksessfaktor. Nedenfor er det satt opp et eksempel på hvilke aktører man ser for seg kan være med å jobbe innenfor de gitte innsatsområdene som skal være med på å nå Andøy 8060 sitt mål og visjon.

FIGUR 4 MULIG SAMARBEIDSMODELL

4.3 Organisering

Foreløpig organiseres programmet inn under avdeling for Virksomhetsutvikling og samskaping. Programmets visjon og målsettinger ligger tett opp mot avdelingens mandat og rammene som ligger innenfor Innsats for Andøy II.

4.4 Ressursinnsats og finansiering

Programmets kostnader i forhold til egentid finansieres av Innsats for Andøy II. For å finansiere tiltakene som ligger inn under hvert enkelt innsatsområde, må man finne ekstern finansiering.

Foreløpige kostnader dekker hovedsakelig egentid og ressurser for igangsetting av programmet. Det må finnes videre finansiering for gjennomføring av hvert enkelt tiltak. Det har allerede blitt gitt en bevilgning på 650 000,- fra Husbanken for å jobbe med organisering av bolig, og prosjektet kan allerede settes inn under Andøy 8060-paraplyen.